

CHIA SẺ ĐƯỜNG ĐẾN HẠNH PHÚC

Nguyên tác: Giảng giải *Đệ Tử Quy*

Chủ giảng: Tiến sĩ Thái Lễ Húc

Người chia sẻ: Vô Danh Cư sĩ

Bài thứ 49

[Kính chào các bạn đồng học!]

Kính chúc các bạn một ngày mới tốt lành!

Hôm qua, chúng ta đã học căn bệnh xấu thứ 2 của trẻ là Tự tư. Chúng ta đã biết nguyên nhân của tự tư là do cả nhà cưng chiều trẻ nên chúng nghĩ chúng là nhất. Vậy làm thế nào để chỉnh đốn lại ạ?

Thứ nhất: Dạy trẻ phải biết thứ tự “Trước, sau”;

Thứ hai: Dạy trẻ phải biết bốn phận, và trách nhiệm của mình;

Thứ ba: Cha mẹ phải làm gương “Hiếu” với ông bà.

Sợ bạn nghĩ rằng con tôi lớn rồi, chắc không dạy được nữa nên Tiến sĩ Thái có giảng ý thứ ba: Trẻ nào cũng dạy được kể cả là người lớn.

Hôm nay, chúng ta sẽ học đến tính xấu thứ 3 của trẻ là:]

3. Lười nhác

[Mục này cũng có 3 nội dung:

1- Nguyên nhân của lười nhác

2- Làm thế nào để chỉnh đốn lại?

3- Trẻ lao động có những điều gì tốt?

Chúng ta bắt đầu nghe Tiến sĩ Thái giảng về ý...]

Thứ nhất: Nguyên nhân của lười nhác

Nguyên nhân ở đâu?

Các bạn, tôi nghĩ hiện nay quý vị cũng rất biết phân tích đấy. Trẻ làm biếng không phải lớn lên mới tập thành lười nhác. Có câu: **“Thiếu thành nhược thiên tánh, tập quán thành tự nhiên”** *[Có nghĩa là tập thành từ lúc nhỏ thì trở thành giống như tính tình bẩm sinh vậy, tập quen cũng thành tự nhiên. Đó.*

Vì sao chúng lười nhác ạ?]

Một là: Cha mẹ ngăn cấm con lao động từ nhỏ

Khi trẻ còn nhỏ đang thích tập bắt chước người lớn lao động. Làm một người mẹ, nếu như chị chạy đến vô cùng giận dữ và nói:

- Trời ơi! Con đang làm cái gì vậy, ra mau! Không nên ở đây làm rộn lên.

[Đấy ạ, các bạn thấy không ạ? Vì thấy nó rắc rối quá, bây giờ mình đang làm, cuối cùng nó đi nó chạy vào, nào là nó sờ giẫm vào, nào là rau nó bới ra để cùng nhặt, rồi là nào xoong nồi bát đĩa cái gì nó cũng cầm vào, làm thì chả làm được mà cuối cùng là thành bừa, thành bãi ra. Thì cuối cùng bạn theo một cái tập quán tự nhiên là bạn đuổi nó ra:

- Con đang làm cái gì đấy? Vương chân vương cẳng, ra ngay!

Cho nên lười nhác không phải là trẻ vốn sẵn có, mà chính là do cha mẹ đã không ý thức được. Nếu như bạn học rồi thì bạn sẽ ý thức và bạn sẽ tranh thủ những lúc như thế bạn phải bỏ thời gian một chút để dạy con.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Hai là: Tác hại của việc cấm con lao động

1- Trẻ lười nhác, mà không biết làm việc

Quý vị dùng tay đẩy nó ra hai, ba lần, như vậy thì lần sau chúng có đến nữa hay chẳng? Không bao giờ.

[Lần thứ nhất nó chạy đến, bị đuổi ra. Lần thứ hai tiếp tục nó chạy đến, lại bị đuổi ra, mà còn quát to hơn. Lần thứ ba tiếp tục, nếu bạn vẫn cứ như vậy thì sau hai, ba lần chúng có đến nữa chẳng? Không bao giờ.]

Làm cha mẹ phải nắm bắt cơ hội giáo dục, bằng không rất nhiều cơ hội đã bỏ qua ngay trước mắt. Đến khi chúng không biết giúp quý vị làm việc nhà, lúc đó quý vị có giận dữ cũng vô ích mà thôi.

[Không gieo nhân, cho nên không thể gặt quả.

Tác hại thứ 2 của việc cấm con lao động là:]

2- Trẻ không tin vào năng lực của mình

Rất nhiều phụ huynh đều nói:

- Chỉ cần con học hành chăm chỉ là được, ngoài ra không cần quan tâm gì hết.

Như vậy có tốt chăng? Quý vị thấy chúng chỉ biết học hành, ngoài ra thì chúng sẽ không biết làm gì cả.

Đối với chúng mà nói, liệu chúng có tin tưởng vào năng lực làm việc của mình chăng? Không tin tưởng.

[Bây giờ không cho nó làm thì nó không biết làm cái gì cả. Bây giờ đến lúc cần bảo nó là:

- Con ơi, con thôi cho mẹ nôi cơm.

Nó chịu:

- Con làm sao mà biết làm được.

Thế là cuối cùng là, thứ nhất, mục trên đã nói là trẻ lười nhác và chúng không biết làm việc nhà; Thứ hai là chúng không còn tin vào năng lực của mình nữa, làm việc gì nó cũng nghĩ là nó không làm được. Đó ă.

Thứ ba là:]

3- Trẻ sẽ sống không có trách nhiệm

Chúng càng không tin nhiệm mình, thì lại càng không dám đảm đương các công việc. Càng không đảm đương, thì như vậy cái tâm trách nhiệm của chúng có chăng? Không có. Cho nên đây đều là quan hệ liên đới.

[Vậy làm thế nào để chinh đốn lại cái bệnh lười nhác này của trẻ?

Chúng ta chuyển sang nội dung...]

Thứ hai: Làm thế nào để chinh đốn lại?

[Chúng ta đã từ lâu không gặp được đạo Thánh Hiền, cho nên chúng ta đã dạy con một cách tùy tiện như vậy rồi. Bây giờ nó lười quen rồi, không biết làm thế nào cả, bây giờ gặp được đạo Thánh Hiền thì thầy hỏi là: Làm thế nào để chinh đốn lại cái tính lười nhác này?]

Một là: Dạy trẻ lao động càng sớm càng tốt

Cho nên vì sao giáo dục nhất định phải nắm bắt càng sớm càng tốt, vì một khi đã thành tập quán thì sẽ không dễ thay đổi.

Tôi nhớ đưa cháu ngoại của tôi khi còn nhỏ, khi chú nhìn thấy mẹ chú lau bàn, vừa lau được một nửa thì có việc phải đi xử lý. Đưa bé đã đứng nhìn mẹ mình lau rất lâu, cho nên khi mẹ nó vừa ngừng thì nó liền đến để lấy khăn cùng bắt chước lau.

[Cho nên là cái động tác thứ nhất là bạn phải dạy trẻ lao động càng sớm càng tốt rồi, nhưng mà cái động tác thứ hai là gì?]

Hai là: Động viên, khẳng định hiếu tâm khi trẻ làm việc

[Đi ngược lại với chúng ta, chúng ta thấy nó lau thế thì đuổi ra luôn cho nó nhanh, đỡ vướng chân vướng cẳng. Nhưng bây giờ ta đã biết rồi thì khi chúng vào lao động thì chúng ta phải động viên, khẳng định hiếu tâm khi trẻ làm việc.]

Các bạn, quý vị nên xử lý thế nào? Sau đó chị tôi chạy đến. Chị tôi liền nói với con trai, chị nói:

- Vĩ Vĩ à, con còn nhỏ như vậy mà đã hiểu được hiếu thảo với cha mẹ rồi, còn biết giúp mẹ lau bàn, con thật là ngoan.

[Đó, trước tiên là động viên trẻ đã. Khẳng định cái tâm, hiếu tâm của trẻ là muốn giúp mẹ, có hiếu với mẹ nên giúp mẹ.]

Nó vốn chỉ lau lau vậ thôi, nhưng càng lau thì nó càng có tinh thần. Cho nên bọn trẻ phải thông qua sự động viên khuyến khích và khẳng định của chúng ta sẽ khiến cho tiềm năng của chúng bộc phát.

[Đây, động viên, khuyến khích và sự khẳng định của ta thì sẽ làm cho chúng có một cái động lực rất lớn, và tiềm năng của chúng sẽ bộc phát.]

Thứ ba là phải:

Ba là: *Hướng dẫn trẻ phương pháp làm việc*

[Khen rồi, động viên rồi và khẳng định là như thế là con rất là có hiếu với mẹ rồi. Bây giờ tiếp tục phải hướng dẫn nó lau bàn, không có thì đến lúc bỏ mặc nó đấy thì cuối cùng đến lúc nó làm không ra gì, nó đổ vỡ các thứ thì cuối cùng lại kêu.]

Sau khi nó lau xong bàn, chị tôi nói với nó:

- Tiểu Vĩ khi lau bàn nếu như có bốn góc này con đều lau cho kỹ lưỡng sạch sẽ thì cái bàn này con đã lau được một cách hoàn mỹ.

[Đấy, thầy ví dụ về cách lau bàn. Nhưng mà khi mà các bạn trẻ vào nhặt rau thì phải hướng dẫn trẻ nhặt rau, trẻ vào rửa bát thì phải hướng dẫn trẻ rửa bát.]

Thứ nhất là khẳng định hiếu tâm của chúng, thứ hai là bạn phải dạy cho chúng phương pháp làm việc. Cho nên đứa cháu ngoại này của tôi rất thích sạch sẽ, ba bốn tuổi nhưng đều tự xếp mền, xem ra rất là sạch sẽ chỉnh tề.

Cho nên từ nhỏ đã dạy chúng thái độ làm việc là quan trọng.

[Chúng ta chuyển sang nội dung thứ...]

Thứ ba: Trẻ lao động thì có những điều tốt gì?

Một là: *Khỏe gân cốt*

Chúng ta phải suy nghĩ chín chắn, bọn trẻ hoạt động nhiều thì giúp ích rất lớn cho gân cốt của chúng. *[Như là tập thể dục]*

Hai là: Biết tri ân với công lao của cha mẹ

Trong khi hoạt động, chúng sẽ cảm nhận được thì ra mẹ chăm sóc một gia đình thật không dễ. Chúng sẽ thấy “Ta mới lau một cái phòng khách mà đã mệt thế này, mẹ phải đi làm, trở về còn nấu cơm và làm rất nhiều việc”. Chúng vừa lau nhà, trong lòng lại sanh khởi cái tâm cảm ân, tri ân.

Vì thế tục ngữ có nói “Tích lao”, chúng thật sự bỏ công sức ra, thật sự lao động mới biết cảm ân, mới biết sự cực nhọc của người bỏ công sức. Thế nên phải để bọn trẻ lao động, tuyệt đối không để chúng tập thành thói quen biếng nhác.

[Bệnh thứ 4 là:] Sống không có quy luật

Thứ nhất: Nguyên nhân

Chúng ta thử nghĩ xem quy luật của cuộc sống, vì sao bọn trẻ sống không có quy luật?

Một là: Cha mẹ sống cũng không có quy luật

[Cho nên làm gương cho con cuối cùng con sống cũng không quy luật.]

Tôi từng hỏi học sinh của tôi:

- Hôm nay, ai không ăn cơm sáng thì giờ tay?

Rất nhiều, hầu như gần như một nửa không ăn. Tôi hỏi tiếp:

- Do mẹ các em không nấu ư?

Chúng nói:

- Mẹ của em còn đang ngủ.

[Có thể không hỏi các bạn? Nhiều, đúng không ạ? Trừ các bạn có nghề nghiệp phải dậy sớm thì thì được ạ.]

Chúng nói:

- Mẹ của em còn đang ngủ.

Com sáng của chúng chính là mấy đồng tiền để trên bàn, trên đó viết hai chữ “Ăn sáng” mà cha mẹ chúng bỏ tiền ra.

[Đấy, thôi vội quá rồi thế là đặt trên bàn 5 nghìn, 10 nghìn, đây là đề chữ “Ăn sáng”, thế thôi trẻ tự lo.]

Vậy thì: Cho con tiền ăn sáng thì có tác hại gì?

[Chúng ta chuyển sang ý thứ:]

Hai là: Cho tiền ăn sáng thì sẽ có tác hại gì?

Xin hỏi phụ huynh bỏ tiền ra liệu thật sự thấu hiểu mấy đồng tiền đó có thật sự chuyển thành com sáng hay không? Có hay không? Không có! Làm sao quý vị biết?

1- Không ăn sáng, chơi điện tử

Chuyển thành điều gì? Trở thành trò chơi điện tử.

[Nào, con mẹ Bính với con mẹ Tâm nói với bà xem là mẹ cho tiền ăn sáng có chuyển thành trò chơi điện tử không? Có đúng không?]

Đấy thế là thầy Thái không có con mà thầy Thái nói đúng thế. Thế thì bây giờ phải tuyệt không nhớ. Thế còn cha mẹ thì cũng không được gọi là đặt tiền lên rồi đưa cho con bảo đây là, để ăn sáng nữa nhớ. Vâng ạ, mời các con ngồi.]

Không ăn sáng, chơi điện tử thì sức khỏe sẽ yếu vì chúng sẽ ăn vặt.

2- Sức khỏe yếu vì ăn vặt

Hoặc trở thành một đồng thức ăn vặt có sắc tố. Nếu trẻ em ăn những thứ này, ăn khoảng một năm đến hai năm, thể chất của chúng nhất định sẽ yếu dần.

Rất nhiều em đi chơi điện tử, hoặc ăn vặt mà đều không ăn sáng.

[Ăn vặt cái gì ạ, ở đây không có các cháu gái nhỉ, ô mai có không ạ? Có đúng không ạ? Bim bim cũng có, đó ạ, cho nên sức khỏe chúng sẽ yếu dần vì ăn vặt.]

Vì sao tôi biết? Vì tôi làm thầy giáo cần phải quan tâm bọn trẻ, quan tâm học trò nên tôi phát hiện ra. Tôi dạy học sinh lớp sáu, lớp sáu là giai đoạn đang phát dục, đặc biệt là rất dễ đói bụng, khoảng gần mười giờ là bụng sôi lên ục ục rồi. Vì thế trong học bàn của tôi lúc nào cũng có ổ bánh, vì chúng đều rất thích ăn bánh của tôi, những bạn nhỏ này đều đến.

[Đấy ạ! Thầy Thái quan tâm đến học sinh thì trong học bàn luôn luôn có bánh vì dậy trẻ học lớp 6 mà.]

Về cơ bản, quý vị xem khi chúng đang ngồi học thì rất nhiều em khoảng chín, mười giờ, sắc mặt bắt đầu tái xanh tái xám vì đói bụng. Khi hiểu ra, tiền của chúng không phải để ăn sáng mà đã tiêu pha hết rồi.

Thứ hai: *Làm thế nào để chỉnh đốn lại?*

Thế nên chúng ta làm cha mẹ phải để cho con cái sống có quy luật.

[Đấy, bây giờ muốn để cho con cái sống có quy luật, thì phải chỉnh đốn lại. Cho nên ý thứ hai là: “Làm thế nào để chỉnh đốn lại”.]

Một: Phải tự mình làm gương sống có quy củ

♣ Phải để con ăn ba bữa đầy đủ.

[Bây giờ mình cứ gọi là Ipad rồi là Iphone cho đến thâu đêm suốt sáng, vậy thì làm sao mà mình chẳng dậy muộn. Thế khi mình dậy muộn thì đương nhiên là không thể cho con ăn được tử tế và con nó lại cũng nhìn thấy cha mẹ dậy muộn như thế thì nó cũng dậy muộn. Cho nên là phải tự làm gương sống có quy củ, phải để con mình ăn 3 bữa đầy đủ. Đấy, thầy nhắc nhở.]

Cha mẹ cũng phải bỏ công sức nhiều hơn một chút. Quý vị bỏ ra những công sức này đối với con cái ảnh hưởng suốt cả đời, bất luận là vì thân thể của chúng hay là làm gương đối với chúng đều rất quan trọng.

[Đấy, cứ muốn là nó cỏ lau tự mọc, cỏ lau tự lớn, rồi cỏ lau tự ngoan, cỏ lau tự có hiếu. Thế nhưng đây thầy nhắc đấy, cha mẹ cũng phải bỏ công sức nhiều hơn một chút.]

Quý vị bỏ những công sức này đối với con cái sẽ ảnh hưởng suốt cả đời.

Chúng ta vừa kết thúc mục I-4. “Nguyên nhân & cách khắc phục tính xấu của trẻ”. Trước khi chúng ta chuyển sang mục I-5 tôi xin nhắc lại một chút để cho bạn hồi tưởng:

Chúng ta đang học mục I. Giải thích đề chương “Nhập tắc hiếu”.

Mục này có 6 nội dung lớn:

I-1. Ý nghĩa của chữ “Hiếu”?

I-2. Cha mẹ phải có trách nhiệm giáo dục con cái ? I-3. Sửa chữa sai lầm nào của trẻ?

I-4. Nguyên nhân và cách khắc phục tính xấu của trẻ

I-5. Giải quyết mọi vấn đề bằng chữ “Hiếu”

I-6. Làm thế nào để dạy trẻ chữ “Hiếu”?

Và chúng ta vừa mới kết thúc mục I-4. “Nguyên nhân và cách khắc phục tính xấu của trẻ”. Bây giờ Chúng ta sẽ chuyển sang mục I-5]

I-5. Giải quyết mọi vấn đề bằng chữ “Hiếu”

Thứ nhất: Chữ hiếu có thể Trừ bỏ được mọi tính xấu

Các bạn, những thói quen xấu này quý vị có tin hay không, chỉ cần một điều thiện tăng trưởng thì tất cả đều được giải quyết? Điều thiện nào tăng trưởng? “Trăm điều thiện Hiếu đứng đầu” (Hay là: Bách thiện Hiếu vi tiên).

Câu này tùy theo mức độ thâm nhập của giáo huấn Thánh Hiền của quý vị mà lãnh hội được càng sâu sắc. Câu này có hai nghĩa: Một là trăm điều thiện thì “Hiếu” đứng đầu; Hai là Hiếu tâm khai mở, thì trăm điều thiện liền tự nhiên khai mở.

[Đấy ạ, sau bắt đầu tôi diễn giải thêm cái mục của thầy Thái để cho bạn thấy rõ.]

Chúng ta thử xem một người hiếu tâm, liệu họ có tự tư không? Không có! Người có hiếu tâm có biết cãi lại người lớn chẳng? **“Phụ mẫu hô, ứng vật hoãn. Phụ mẫu mệnh, hành vật lãn”** (Có nghĩa là: Cha mẹ gọi, phải đến ngay; Cha mẹ sai, chớ lười biếng).

[Thì đây là chữa được bệnh lười biếng. Đó, trẻ con vừa nói có mấy bệnh đấy ạ: Một là phản nghịch, hai là tự tư, ba là lười nhác, bốn là sống không có quy luật.]

Vậy thì khi bắt đầu bạn dạy nó cái chương “Nhập tắc hiếu” này, hay chính là Đệ Tử Quy này thì khi học đến cái câu gọi là “Cha mẹ gọi, phải đến ngay; Cha mẹ sai, chớ lười biếng”, nếu chúng thực hiện được điều này thì chúng sẽ triệt được cái bệnh lười biếng. Cho nên thầy mới nói là “Trăm điều thiện thì hiếu đứng đầu” và đồng thời khi mà hiếu tâm mở ra thì tất cả trăm điều thiện tự nhiên khai mở.]

Các bạn, chúng ta không nên xem thường Đệ Tử Quy, một điều “Nhập tắc hiếu” (Ở nhà phải hiếu) liền giải quyết được tất cả các vấn đề của bọn trẻ.

Khi chúng biết là **“Thân bị thương, cha mẹ lo”**, thì cuộc sống của chúng có điên đảo không? Không bao giờ!

[Thì đây là chữa được bệnh sống không có quy luật. Vì chúng biết là chúng thức khuya, chúng không chịu ăn sáng, chúng đi chơi điện tử, rồi chúng ăn vặt thì thân của chúng sẽ yếu và như thế thì là “Thân bị thương, cha mẹ lo”.]

Cho nên khi chúng biết được điều đấy, chúng học rồi chúng biết. Vậy không được làm để cha mẹ lo, thì đời sống của chúng sẽ có quy luật, không còn là sống không có quy luật nữa. Tiếp tục:]

Chúng có trách nhiệm chẳng? Chúng biết là “Đức hữu thương, di thân tu” (Có nghĩa là: Đức hạnh kém, thì cha mẹ tủi), thì chắc chắn chúng sẽ có trách nhiệm.

[Đây là chúng không có phản nghịch.]

Chúng sẽ rất cần cù vì chúng biết (Cha mẹ thích, dốc lòng làm), hy vọng có thể khiến cha mẹ vui lòng, để cha mẹ được an ủi.

[Đây là không tự tư, tự tư chỉ nghĩ đến mình thôi, không có nghĩ gì đến cha mẹ, không có nghĩ đến mọi người, nhưng bây giờ học rồi, biết rồi “Cha mẹ thích, dóc lòng làm”].

Hôm trước con rể tôi mới mắng Chu Bi là không chịu học bài, thế là Chu Bi mới khóc ầm lên, vì quen cái cách là cứ khóc là bắt đầu ông bà sẽ can thiệp mà. Thế tôi xuống tôi mới hỏi:

- Vậy làm sao con khóc?

- Bố con mắng con là: “Con không chịu học bài, nhưng bố con giao bài rất là khó”.

Thế tôi bảo:

- Đây nhé, buổi sáng thì bà thấy con đi dậy Đệ Tử Quy ở bên trường mẫu giáo. Buổi chiều thì con ngủ đến 2h rưỡi. Thế xong bà dậy bà gọi con dậy học bài thì con ngoáo ngoào ngoáo ngoào được khoảng 1 tiếng đồng hồ, hơn 1 tiếng, xong 4h con lại bảo cho con sang chơi với lại em Chu Bông ở bên nhà trẻ. Thế là suốt cả một ngày dài con ở như thế mà bà thấy con học đúng có một tiếng, vậy mà con bảo là bố con giao nhiều bài.

Thế là im, chịu về lý đã. Tôi nói câu thứ 2 tôi bảo:

- Con đi dậy các cháu ở bên kia Đệ Tử Quy con có nhớ cái câu là “Cha mẹ thích, dóc lòng làm” không?

- Có

- Con đọc lại cả khổ đi xem nào.

Bảo:

- “Cha mẹ thích, dóc lòng làm; Cha mẹ ghét cẩn thận bỏ.”

- Ủ, thuộc chưa?

Bảo:

- Thuộc rồi.

- *Vậy cha mẹ thích cái gì?*

Nghĩ đi nghĩ lại, nhưng mà cũng nói trùng hai câu của thầy Thái.

- *Cha mẹ thích con học giỏi.*

Bảo:

- *Đúng rồi, thế cha mẹ thích con gì nữa?*

- *Cha mẹ thích con vâng lời.*

Bảo :

- *Đúng rồi, vậy cha mẹ còn thích con cái gì nữa?*

Câu thứ 3 không trả lời được. Tôi bảo là:

- Cha mẹ thích con cái không có bị bệnh tật. Ba cái điều thích đấy, vậy cha mẹ thích dốc lòng làm, cha mẹ muốn con học giỏi, cha mẹ giao bài cho con, bố con giao cho con từng bài như thế này. Bà dặn đi dặn lại bài nào không làm được phải hỏi ông, nếu ông không làm được thì đây mới chịu là bài khó. Chứ không phải là không chịu làm, xong rồi cũng không hỏi ông, xong cuối cùng bố con vừa nói cái là con khóc rống lên như thế là không được, con đã không thực hiện được Đệ Tử Quy, vậy thì con dạy gì các cháu ở bên kia?

Thế là lúc ấy mới khóc thật, tức là lúc này giọt nước mắt thật, khóc nức nở, và nói rằng là:

- Đúng là con đã không thực hiện được vì bố con rất muốn con học giỏi, bố con rất muốn con ngoan ngoãn nghe lời.

Bảo:

- *Đúng!*

- *Và mẹ con thì lại rất muốn con là thân thể khỏe mạnh.*

- *Đúng, đấy, vậy cho nên là con phải thực hiện.]*

Thứ hai: Tăng trưởng mọi việc thiện

[Là tu thiện. Đó, vừa nói trừ bỏ mọi tính xấu của nó, dùng mỗi một chữ Hiếu, trong Nhập tắc hiếu, tất cả những tính xấu kia đều bỏ được hết. Cho nên bạn không việc gì phải nghĩ ngợi, rằng là bây giờ làm thế nào để nó bỏ được tự tư, làm thế nào để nó bỏ thế này, thầy dạy tất cả cô đọng: Lười nhác, rồi là không quy luật, rồi là phản nghịch, quy lại bạn cứ dạy nó Đệ Tử Quy, Nhập tắc hiếu này, nó thực hiện được thì tất cả những tính xấu kia đều không còn, đó là đoạn ác.]

Bây giờ là:

Tăng trưởng mọi việc thiện là tu thiện.]

Khi hiếu tâm mở ra, ngoài việc hiếu kính đối với cha mẹ, đối với anh chị em thì sao? Thân mật. Vì chúng cũng biết khi huynh đệ phát sinh xung đột, ai đau lòng nhất? Cha mẹ. Thế nên “Anh thương em, em kính anh; Anh em hòa, là hiếu kính”.

[Tôi xin ví dụ. À, chỗ này thì cư sĩ Trung chịu khó biểu pháp dù có thật hay không thật, nhưng tôi mượn tên cư sĩ Trung, và cũng có thật nữa à, có một phần thật.]

Thế thì, tôi thì có cư sĩ Trung và cư sĩ Hằng, cư sĩ Hằng thì bị cái đốt sống lưng các bạn đã biết rồi.

Thế thì lúc mà cư sĩ Trung chưa xây dựng gia đình thì cũng cứ nói với tôi là ý là làm sao đây là:

- Sống mỗi người một nhà, chết mỗi người một mộ, con thì ở cùng với cha mẹ, ok.

Thế cuối cùng tôi bảo:

- Vậy thì tức là con không muốn chị là ở cùng chứ gì?

Thế cư sĩ Trung im.

Tôi bảo là thế này này:

- Cha mẹ dứt ruột để ra cả hai con, thương các con như nhau. Cho nên Đệ Tử Quy mới dạy rằng là “Anh thương em, em kính anh, anh em hòa là hiếu kính”. Vậy nếu như chị có điều kiện chị ra ở bên ngoài, nhưng nếu

như chị không có điều kiện, chị về đây chị ở, con phải hiểu lòng bố mẹ, con nào cũng thương.

Nếu như con bảo rằng là con ở với bố mẹ để con có hiếu với bố mẹ, còn chị muốn đi ra ngoài tự thân vận động thì đây là con đã không thực hiện được cái câu gọi là “Anh thương em, em kính anh” rồi. Đúng ra là con phải như thế này, con phải nói là:

- Chị ơi, bây giờ bố mẹ về ở trên này rồi, mà cụ cũng được rồi, vậy thì cứ một phòng đây, coi như phòng của anh chị, anh chị cứ về đây ở với chúng em cho vui, ở với ông bà cho vui.

Con mà làm được điều đấy thì chính là “Tài vật khinh, oán nào sinh” và thứ 2 là “anh em hòa là hiếu kính”, giả sử anh chị em, mà có mâu thuẫn thì chính là làm cho cái tảng băng ở trong trái tim của cha mẹ được tan ra.

Còn nếu như con chỉ tính cho một mình con thôi, con thì nhà cao cửa rộng, rồi con thì đầy đủ mọi thứ mà trong khi đấy, chị thì là lúi xùi, thì như thế là con đã không học được đạo Thánh Hiền.

Đây là tôi ví dụ thôi, chứ còn Cư sĩ Trung thì cũng không đến như thế, có những cái ý nghĩ mà nó có hơi chệch đi thì tôi đã nắn ngay. Nhưng đây tôi nói thế để cho tất cả các bạn đều phải hiểu lòng cha mẹ mình.

Mà có rất nhiều người tôi nói, tôi ví dụ con rể tôi đấy ạ, thì cũng có một cô em gái nói chung là cũng không phải là được khỏe. Tôi thường xuyên nói với Cư sĩ Hằng:

- Con phải hiểu lòng của bố mẹ chồng con, ông bà bây giờ vẫn còn, vẫn còn chăm sóc được cô. Thế nhưng nếu như khi mà ông bà mà khuất núi thì chính là vợ chồng con phải có trách nhiệm với em con cho đến suốt đời.

Chứ không phải lúc đấy các con lại quăng ra, vậy thì bố mẹ nào nhắm được mắt. Các con nhà có, ô tô có, cái gì cũng có, chức vụ có, thì phải thấy được rằng là em mình nó như thế là rất đáng thương, và mình phải thay cha, thay mẹ để đùm bọc để che chở cho em. Làm sao đấy để bố mẹ khi nhắm mắt xuôi tay là yên chí rằng, em mình là có chỗ nương tựa.

Tôi vẫn nói với lại chỗ cư sĩ Hằng như thế. Nhân tiện chỗ này tôi nói đấy ạ.]

Khi hiếu tâm mở ra, ngoài việc hiếu kính đối với cha mẹ, đối với anh chị em thì sao? Thì thân mật.

[Bởi vì có hiếu kính với cha mẹ, có thương cha mẹ thì nhất định nó không bao giờ nó lại hỗn hào với anh chị em hoặc nó không bao giờ bỏ rơi anh chị em nó cả.]

Vì chúng cũng biết là huynh đệ phát sinh xung đột thì ai đau lòng nhất? Cha mẹ.

[Đấy, bởi vì tôi làm cha làm mẹ rồi mà. Các bạn cứ đứng luôn đứng vào cái vị trí của cha mẹ các bạn, thì các bạn sẽ hiểu tấm lòng của các cụ, vậy thì mong các bạn sẽ hành xử đúng.]

Trong An Sĩ Toàn Thư có câu rất hay mà tôi nhớ mãi: Khi mà cha mẹ bệnh tật thì hãy nghĩ rằng cha mẹ chỉ sinh ra có mình ta, một mình mình đứng ra cáng đáng, không được ty với ai hết. Nhưng mà khi cha mẹ mà chia của cải thì lại phải nghĩ rằng cha mẹ sinh ra được rất nhiều con, không phải mình ta.

Nếu như thật sự các bạn muốn đường đến hạnh phúc, các bạn phải nghĩ đến điều đấy. Thậm chí là nếu như em mình, tôi nói, ví dụ như em cư sĩ Tuấn nó kém hơn mình tất cả các thứ, mà khi ông bà khuất núi, ông bà để lại chường này, chường này, thì nên nhường cho cô ấy hết nếu mình đủ. Còn nếu như ông bà nhiều rồi thì cũng phải đảm bảo cho cô ấy một cuộc sống phải nói là về vật chất phải hơn mình, bởi vì mình thì nhà cửa đầy đủ, con cái đầy đủ, vậy và em mình nó cô đơn, tại sao không nghĩ đến nó? Tại sao không thương nó? Mình ăn một miếng nó phải ăn hai, mình ngủ trên một cái giường, thì nó phải là giường nệm. Mình một bộ quần áo thì nó phải hai bộ quần áo. Các bạn lưu ý điều này.]

Thế nên: “Huynh đạo hữu, đệ đạo cung. Huynh đệ mục, hiếu tại trung”, *[Có nghĩa là “Anh thương em, em kính anh, anh em hòa là hiếu kính”.* Làm sao đấy mà huynh lương đệ đệ, anh thương em kính thì đấy là hiếu chứ còn là cái gì nữa. Bạn có các vàng cho cha mẹ bạn, gọi là mỗi một ngày dẫn đi ăn đặc sản một lần, thế rồi là bạn quần là áo lượt gấm vóc, vòng vàng kiềng bạc, nhưng mà bạn đối với anh em bạn không ra cái gì thì cha mẹ bạn không cần những thứ kia đâu.

Tiến sĩ Thái giảng tiếp:]

Chúng ta cũng lãnh hội được một người thật sự có hiếu tâm, thì họ đối với cha mẹ người khác cũng có tâm cung kính, cho nên nó thúc đẩy rộng ra phần hiếu này, phần kính này của họ là sẽ đối với tất cả các bậc trưởng bối. *[Đó, chỉ cần một chữ Hiếu thôi.]*

Chúng có hiệp đáp những đứa trẻ khác chăng? Không bao giờ, vì chúng biết khi những đứa trẻ khác bị tổn thương thì cha mẹ nó là người đau khổ nhất.

Đây là chúng biết đứng trên lập trường của người khác để suy nghĩ, nên tự nhiên mà được mở rộng ra. Vì thế lòng nhân từ của một người là khởi từ nhân này. “Phụ tử hữu thân”, hiếu đạo này sẽ được truyền ra.

[Cho nên chúng ta đã nói là người xưa, vua quan họ dùng người thế nào? Họ dùng là phải dùng trung thần, là cái người phải trung thành. Vậy thì người nào? “Trung thần xuất thân từ hiếu tử”. Chỉ chọn vào những cái gia đình có người con hiếu thì họ mới dùng. Và chính vì như thế cho nên chúng ta lại quay trở lại là, cái quan hệ giữa vua tôi với lại, gọi là vua với bề tôi thì là: “Quân nhân và thần thì trung”. Thế cho nên là chính từ cái việc phụ tử hữu thân thì lòng nhân từ của con người là chính khởi từ chỗ này.]

Còn nếu như nhìn thấy gọi là đối với cha mẹ chẳng ra cái gì thì có tin con người này có nhân từ không? Không bao giờ có, bạn hãy tin điều đấy.]

Cho nên học “Nhập tắc hiếu” (Ở nhà phải hiếu) là rất quan trọng.

[Để kết thúc bài hôm nay xin kể lại với các bạn bài viết tiêu đề:

Bài đọc thêm:

***SAI LẦM CỦA CÁC BẬC CHA MẸ
KHI GIAO TRỌN TRÁCH NHIỆM GIÁO DỤC CON CÁI CHO NGƯỜI KHÁC***

(Của tác giả Hồng Mai).

Sau đây xin mời các bạn đón nghe.

Trong một gia đình ở Mỹ đã từng xảy ra một câu chuyện như sau:

Người cha vì bận công việc tối ngày mà không thể chăm lo cho cậu con trai bé bỏng. Do vậy, cậu con trai trong một thời gian dài không có sự quan tâm của người cha.

Một buổi tối nọ, cậu con trai 5 tuổi như thường lệ đứng trước cửa nhà đợi cha đi làm về. Khi nhìn thấy cha về, cậu bé reo lên, vui mừng chạy ra ôm chầm lấy cha.

Sau khi được cha bế vào nhà, cậu bé liền hỏi cha: “Cha ơi, một giờ cha làm được bao nhiêu tiền?”. Người cha vì áp lực với công việc lớn, cơ thể và tâm trạng hết sức mệt mỏi, hồ hững trả lời con: “Làm được bao nhiêu tiền không phải là việc của con, con còn nhỏ hỏi chuyện đó làm gì?”

Nhưng cậu con trai vẫn kiên quyết: “Con muốn biết mà, cha nói đi”.

Người cha nói: “Mỗi giờ cha kiếm được 20 USD”.

Cậu con trai nói: “Cha ơi, vậy cha có thể cho con mượn 10 USD được không?”

Người cha nghe thấy vậy, thì tỏ vẻ rất không vui và nói rằng: “Con còn nhỏ mượn tiền làm gì, mau lên nhà đi ngủ đi!”

Đứa trẻ buồn bã một mình trở về phòng ngủ của mình. Sau khi buông mình xuống ghế nghỉ ngơi, trấn tĩnh lại, người cha cảm thấy thái độ vừa rồi của mình không được nhẹ nhàng, có phần là hơi quá, vậy là liền lấy ra 10 USD từ trong túi áo, lên phòng của con trai, ông hỏi: “Con trai, con ngủ rồi à?”

Đứa bé thấy bố lên, vui vẻ bật dậy. Người cha nói: “Cầm lấy, cha cho con 10 USD đây”.

Đứa con nhận lấy 10 USD, liền lấy thêm tiền từ dưới gối ra một tờ 10 USD rất cũ, nhàu nát, đó chính là số tiền mà cậu bé đã dành dụm được. Cậu xếp hai tờ tiền vào nhau, tổng cộng là 20 USD, đưa cho cha rồi nói: “Con có thể dùng 20 USD này mua một tiếng làm việc của cha được không? Ngày mai cha về sớm một tiếng để ăn cơm cùng con, cha nhé!”

Lời của đứa con vừa dứt, nước mắt của người cha cứ thế lăn dài trên má...

Vâng ạ, thời gian đã hết, bài học của chúng ta tạm dừng ở đây.

Chúc bạn:

*Thuộc lòng Đệ Tử Quy,
Hành đúng từng câu chữ,
Nội hóa tâm cung kính,
Là bạn được thân người.*

Xin chào và hẹn gặp lại các bạn vào ngày mai. Xin cảm ơn !]
